

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Ленінського районного суду міста Харкова

15.06.2023

Харків, 2023 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НППМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 15.06.2023 групою НППМ здійснено відвідування Ленінського районного суду міста Харкова (далі – Суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НППМ:

Бохвалов Андрій Михайлович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – керівник групи НППМ;

Омаров Руфат Мурад огли, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Авдєєв Олександр Васильович, представник громадської організації.

Суд знаходиться за адресою: вулиця Полтавський Шлях, буд. 20, місто Харків, Харківська область.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групою НППМ здійснено 28.07.2021р. За результатами попереднього відвідування НППМ виявлено порушення та недоліки:

порушення прав осіб на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини) – недостатня кількість камер для розміщення підсудних (засуджених), недостатня площа камер з розрахунку на одну особу;

порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України) – відсутнє приміщенні для конфіденційного спілкування адвоката з підсудними (засудженими);

порушення прав осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України; статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю) – у приміщенні суду не забезпечено умови для участі в судових засіданнях маломобільних груп населення.

Станом на 15.06.2023р. порушення не усунуті. Так, у суді відсутнє приміщення для конфіденційного спілкування з адвокатом, не створені умови для перебування в суді маломобільних груп населення, не забезпечено необхідною кількістю та площею камер для підсудних (засуджених).

Під час відвідування моніторинговою групою вивчено службову документацію, оглянуто приміщення суду, камери в яких утримуються підсудні (засуджені), їх відповідність до вимог законодавства України та міжнародних стандартів.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. Порухення права осіб на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, пункт 20 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями, пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди»).

У порушення вимог пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України (далі – ДБН) В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» кількість приміщень (камер) для підсудних (засуджених) не відповідає розрахунку три камери на кожен залу судових засідань для розгляду кримінальних справ. В суді є шість залів судових засідань, п'ять з яких – для розгляду кримінальних справ. Але, в наявності лише чотири камери, що не забезпечує роздільного тримання чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, котрим заборонено спілкування між собою. У разі одночасного доставлення підсудних (засуджених) до суду для розгляду кримінальних справ, буде порушене їх право на свободу та особисту безпеку. Тільки одна камера відповідає нормативу площі 4 м² на одну особу.

2. Порухення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

У порушення вимог пункту 6.5 ДБН приміщення Суду не обладнано кімнатою для конфіденційного спілкування адвоката з підсудним (засудженим). Таке спілкування відбувається у залах судових засідань, що унеможлиблює реалізацію права останніх на конфіденційне побачення.

3. Порухення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та стаття 21 Конституції України).

Маломобільні групи населення можуть потрапити до приміщення Суду через центральний вхід облаштований пандусом. Однак, у порушення ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», на другий, третій та четвертий поверхи доступ для маломобільних груп населення обмежено через відсутність ліфту або інших підйомних механізмів.

4. Порухення права на забезпечення безпеки у суді.

На момент перевірки Суду з'ясовано, що як укриття використовується підвальне приміщення. Керівництвом Суду вирішується питання щодо приведення підвального приміщення відповідно до вимог ДБН В.2.2.5-97 «Захисні споруди цивільної оборони».

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Опрацювати питання щодо реконструкції будівлі Ленінського районного суду міста Харкова та обладнання його приміщення у відповідності до вимог пункту 6.5.2 ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» та ДБН В.2.2.5-97

«Захисні споруди цивільної оборони», зокрема:

1. Забезпечити необхідною кількістю та площею камер для підсудних (засуджених) з розрахунком 3 камери на 1 залу судових засідань для розгляду кримінальних справ;
2. Обладнати приміщення Суду кімнатою для роботи адвоката з підсудними (засудженими);
3. Створити необхідні умови для забезпечення вільного доступу до приміщень Суду маломобільним групам населення.

До звіту додаються наступні документи та матеріали: фото отримані за результатами відвідування Ленінського районного суду міста Харкова.

**Керівник групи НПМ
головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Андрій БОХВАЛОВ

Додатки до звіту Фото

